Vrijdag 26 Mei 1944

DAGBLAD

61ste Jaargang No. 4216

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog
Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

VOOR BETER GRAVEERWERK
ED. H. RAGHUNATH

ED. H. RAGHUNATH
Madurostr. 26., tel. 1397
UW JUWELIER

Cisterna veroverd.

Ook verschillende andere plaatsen in Italië bezet.

Nog 15 Japanse schepen in de grond geboord.

Rangeerterreinen in Frankrijk gebombardeerd.

HET BRITSE PLAN VOOR EEN WERELDORGANISATIE.

Richard Kaschiskes seint uit Londen:

Anthony Eden heeft het Lagerhuis een plan van vijf punten aangeboden voor een na-oorlogse wereldorganisatie, welke gebouwd is om de Grote Vier: de Verenigde Staten, de Sovjet Unie, het Britse Gemenebest en China. Deze zullen hun militaire strijdkrachten samenvoegen in een politiemacht om de vrede te bewaren. Hij zeide, dat reeds besprekingen gehouden worden met andere mogendheden en die zelfs in de hitte van de strijd voortgang zullen vinden. Eden zeide, dat het niet in de bedoeling ligt om aan de anderen de Britse ideeën op te dringen, doch hij bood deze aan als Groot Britannië's beginselen:

1) De wereldorganisatie moet zodanig ontworpen worden dat een herhaling van de agressie door Duitsland en Japan voorkomen wordt en moet dus volledig uitgerust zijn met een strijdmacht om hieraan te kunnen beantwoorden.

2) Om dit doel te bereiken moet er een nauwe politieke en militaire samenwerking bestaan tussen de Verenigde Staten, de Sovjet Unie, het Britse Gemenebest en China.

3) De verantwoordelijkheid in elke **toekomstige wereldorganisatie** moet verwant zijn aan macht. Dientengevolge moet de wereldorganisatie op en om de vier grote hiervorengenoemde mogendheden worden gebouwd, doch alle andere vredelievende staten hebben hun rol te spelen in de strijd.

4) De wereldorganisatie moet soepel en niet strak zijn — dat wil zeggen zij moet groeien door ervaring en niet trachten te werken volgens een vastgestelde regel.

5) Alle mogendheden, groot en klein, die deelnemen aan de wereldorganisatie, moeten streven naar economische en politieke samenwerking.

Eden zeide, dat Groot Britannië's betrekkingen met de Verenigde Staten „zo nauw en hartelijk zijn als ooit tevoren". Hieraan voegde hij toe: „Van den President en de Heer Hull hebben wij verklaringen gehad, die tonen, dat de Noordamerikaanse leiders denken in brede, moedige en goede-nabuur zin."

Groot Britannië is van plan harmonieus met Rusland samen te werken, doch niet in die mate dat Europa aan Stalin wordt overgelaten, verklaarde de Minister van Buitenlandse Zaken. Hij bestempelde als nazie-propaganda het idee, dat Groot Britannië zich zal schikken naar Moskou en „ophouden zich te interesseren in zekere landen of delen van Europa." (Londen, (AP) 25.5).

GOEDE VOORTGANG IN ITALIË.

Edward Kennedy seint uit het Geallieerde Hoofdkwartier te Napels:

De Geallieerde strijdkrachten hebben de Duitsers teruggerold in snelle nieuwe vorderingen in de richting van Rome aan beide einden van de Italiaanse slaglinie.

Zich snel verspreidend uit het vroegere strandhoofd van Anzio — thans verbonden met het hoofdfront — hebben de troepen van het vijfde leger Cisterna veroverd in hevige gevechten. Zij drongen nog 5 kilometer verder vooruit en sneden twee belangrijke wegen door, die in Noordelijke en Noordoostelijke richting leiden. In het Noorden veroverde het achtste leger Aquino en Piedimonte, de twee laatste sterktepunten in 's vijands Hitler-linie. De Canadese troepen hebben een bruggehoofd over de rivier de Melfa in de Liri-vallei geslagen op 21 kilometer ten Westen van Cassino.

Cisterna, dat een van de voornaamste steunpunten was van de vijandelijke linie rondom het strandhoofd van Anzio, viel gisteren na een verwoede slag van vier uren waarin hevige verliezen aan de verdedigers werden toegebracht. Het Noordamerikaanse voetvolk en de pantserstrijdkrachten hebben de stad drie dagen lang bestookt. Ten Zuid-Oosten van Cisterna heeft het vijfde leger Littoria — Mussolini's modelstad in de oude Pontijnse moerassen — bezet zonder daarbij verzet te ondervinden. Terwijl de Duitsers zich terugtrekken naar nieuwe defensies in de Alban-heuvels gaan de Geallieerde luchtstrijdkrachten voort de vluchtende voertuigen stuk te slaan. Een bekendmaking van het Hoofdkwartier zeide, dat meer dan 1740 vijandelijke voertuigen beschadigd werden binnen de laatste 48 uur. Het totale aantal Duitsers, dat gevangen genomen werd sedert het offensief begon, bedraagt thans meer dan 12.000 en lange rijen gevangenen blijven naar achteren stromen nu de Geallieerde strijdkrachten de verovering gebieden zuiveren.

In het vier dagen oude offensief in de sector van het strandhoofd heeft het vijfde leger 2600 gevangenen genomen tot het middaguur van gisteren.

Onder de gevangenen bevond zich de Commandant van het 955e Duitse regiment infanterie met zijn staf. De Franse en Noordamerikaanse troepen oefenen gestadige druk in de bergen ten Noorden van Terracina om de slaglinie recht te trekken. Hierbij veroverden zij Monte Vaglia ten Noord-Oosten van Pico, Monte Civitelle ten Westen van Vallecorsa en andere belangrijke punten in dat gebied. De vijand sloeg terug met verschillende plaatselijke tegenaanvallen. In zijn vlucht van Littoria en elders langs de Pontijnse vlakte lieten de Duitsers veel materiaal achter. Aan het Zuidelijk einde van de vlakte werden de steden Sabaudia en Pontina onbezet gevonden.

In een snelle exploitatie van de Duitse terugtrekking langs de kust en de val van Cisterna hebben de strijdkrachten van het vijfde leger de dwarsweg doorgesneden, welke leidt naar Cori, op 10 kilometer ten Noord-Oosten van Cisterna en een andere welke in Noordoostelijke richting leidt naar Doganella, 5 kilometer van de Via Appia ten Zuiden van Cisterna.

In de opmars naar de Albanheuvels op ongeveer 25 kilometer ten Zuid-Oosten van Rome waar de Duitsers blijkbaar hopen een laatste verdediging te kunnen opwerpen voor de Eeuwige Stad, vonden de Noordamerikanen diepe mijnenvelden, doch het vijandelijk artillerievuur was lichter dan verwacht was. De marine maakte bekend, dat nieuwe beschietingen op vijandelijke doelen in het gebied van Anzio werden uitgevoerd gedurende de laatste twee dagen. Gebouwen werden vernield, voorts werden kanonstellingen en kampementen door de granaten geraakt, aldus de bekendmaking.

Berichten van het front zeiden, dat de Duitsers Aquino gisteren ontruimden nadat zij in de flank bedreigd werden door de Canadese opmars naar Melfa. Het garnizoen van Aquino zou zich over de Verkeersweg No 6 hebben teruggetrokken naar Roccasecca in de heuvels op 8 kilometer ten Noorden en lichtelijk ten Westen van Aquino. Met de bezetting van Aquino hebben de Geallieerden een Nieuw vliegveld gekregen. Britse en Poolse troepen van het achtste leger volgen de terugtrekking van de eerste Duitse divisie valschermtroepen op en trokken in de heuvels vooruit naar Castrocielo en Roccasecca aan de Noordzijde van de Liri-vallei, doch de Duitsers klampten zich nog vast aan de Monte Caro ten Oosten van die steden en de hoogste top in het gebied van Cassino.

De vijand biedt nog hardnekkig tegenstand aan de flanken der Canadezen, die de Melfa overstaken. Vliegtuigen van de eerste tactische luchtmacht namen een groot deel voor hun rekening van de vijandelijke voertuigen, die vernield werden gedurende de laatste twee dagen. In aanvallen, welke gisteren gedaan werden op twee grote Duitse colonnes, vernielden de Geallieerde gevechtsvliegtuigen op zijn minst 610 voertuigen en beschadigden zij nog 561. 20 Duitse vliegtuigen werden vernield van ruim 80 die ontmoet werden. De Geallieerde luchtmacht voerde gisteren ongeveer 3000 enkelvluchten uit, waarbij o.a. aanvallen door zware bommenwerpers gedaan werden op de Duitse spoorlijnen in de gebieden van Lyon en Grenoble in Frankrijk en op verschillende doelen in Noord-Italië. 12 Geallieerde vliegtuigen worden vermist, waaronder 6 zware bommenwerpers. (Napels, (AP) 26.5).

Dit is de nieuwe Noordamerikaanse Secretaris van Marine James V. Forrestal, die wijlen Frank Knox onlangs is opgevolgd. Naast hem staat Commandant Morton C. Numma Jr., zijn assistent.

BURGEMEESTER VERDWENEN.

De Duitse autoriteiten hebben de aanhouding gevraagd van den burgemeester van Ursem (provincie Noord-Holland) ,die met geheel het bevolkingsregister en met een groot aantal identiteitskaarten en rantsoenkaarten verdwenen is. De onder Duits toezicht staande radio heeft een oproep gedaan voor de aanhouding van dezen patriot, die behalve burgemeester ook nog secretaris van de gemeente was (Aneta).

WOEKERWINST.

Door elke week 150 broden te verkopen op de zwarte markt heeft een bakker uit Avereest in zeven maanden tijds ongeveer *f* 10.000 verdiend. Hij had een winst van meer dan *f* 2.— per brood. Het verkocht zijn „zwart brood" te 's Gravenhage (Aneta)

Het nieuws van vandaag.

Italië heeft nog het meest onze aandacht. En het gaat goed in Italië. De Geallieerde troepen van het strandhoofd hebben thans Cisterna en Littoria veroverd. De eerstgenoemde plaats werd genomen in hevige gevechten. Uit de tweede trokken de nazies zich terug. De correspondenten melden, dat de Noordamerikanen, die in Noordelijke richting aanvallen, weinig tegenstand van het vijandelijk geschut ondervinden. Men vraagt zich af of de Duitsers misschien reeds een tekort aan ammunitie krijgen. De Geallieerde luchtmacht doet ten minste haar best om de aanvoer van nieuwe voorraden door den vijand zo veel mogelijk te voorkomen. Correspondent Edward Kennedy meldt, dat nog op zijn minst 610 vijandelijke voertuigen vernield en 561 beschadigd werden door de Geallieerde vliegtuigen. Gisteren voerde de luchtmacht in het Middellandse Zeegebied ongeveer 3000 enkelvluchten uit. Men toog ook naar Zuid-Frankrijk waar de gebieden van Lyon en Grenoble getroffen werden.

Aan het hoofdfront maken de Geallieerde legers evenzo vordering. De Duitsers moesten Aquino en Piedimonte het strandhoofd lieten zij natuurlijk een reeks plaatsen onbezet. De Canadezen zijn de rivier de Melfa reeds overgestoken maar ondervinden een krachtige tegenstand in hun verdere opmars.

In de afgelopen nacht werden vooral doelen in Frankrijk gebombardeerd na uitgebreide aanvallen van gisteren. Talrijke rangeerterreinen en militaire installaties waren toen het doel van de Britse, Noordamerikaanse en andere Geallieerde vliegers.

De Russen hebben hun verwacht offensief nog steeds niet geopend. Zij melden wederom, dat er geen veranderingen aan hun front plaatsvonden. Twee vijandelijke transportschepen — een van 4000 en een van 3000 ton — werden evenwel in de Baltische Zee tot zinken gebracht door de Russische marineluchtmacht.

In de stille Oceaan heeft de Noordamerikaanse marineluchtmacht krachtige aanvallen gedaan op de eilanden Marcus en Wake. Van deze aanvallen was reeds melding gemaakt door de radio van Tokio. De Noordamerikaanse duikboten hebben ook nog 15 Japanse schepen in de grond geboord.

Of de stad Loyang in Chi-na in handen der Japanners gevallen is, is nog steeds niet bevestigd, hoewel Tsjungking meldde, dat het radio-contact met het Chinese garnizoen in de stad verbroken is.

ontruimen voor de druk der Geallieerde legers en in de kuststrook tussen Terracina en het strandhoofd lieten zij na-

Lezing van Nuceti-Sardi.

Venezolaanse cultuuravond in Brion.

Voor een groep van belangstellenden heeft de Heer José Nucete-Sardi, Directeur van de culturele afdeling van het Venezolaanse Departement van Onderwijs te Caracas, gisteravond in het Theater Brion een lezing gehouden over de ontwikkeling van het culturele leven in Venezuela.

Vóór in de zaal was een tentoonstelling aangericht van boeken uit de Venezolaanse afdeling van de particuliere boekerij van Dr. Engels. Velen van de aanwezigen maakten voor de aanvang van de lezing gebruik om deze boeken en tijdschriften te bezien.

Onder de aanwezigen bevonden zich Zijne Hoogwaardige Excellentie Mgr. Petrus I. Verriet O. P. met Zijn Secretaris Pater Willibrordus M. Brada O. P., Dr. Wybojan Goslinga, Hoofd van het Departement van Onderwijs, Volksontwikkeling en Eredienst, de Heer John H. Sprockel, Voorzitter der Staten van Curaçao zomede verschillende Statenleden, een schare van Consuls, Geestelijken en Fraters, vertegenwoordigers van de Sociedad Bolivariana e. a.

De Heer Rudolf F. W. Boskaljon leidde den spreker in. De Heer Boskaljon hoopte, dat door het bezoek van den Heer Nucete-Sardi, de culturele band tussen Venezuela en Curaçao nog meer versterkt zou worden. Ook stelde hij enkele muziekavonden in het vooruitzicht waarin Venezolaanse musici zullen optreden.

De Heer Nucete-Sardi wilde allereerst dank brengen voor de uitnodiging om naar Curaçao te komen om de gastvrije ontvangst welke hem hier ten deel viel. In het bizonder noemde hij in verband hiermede Zijne Excellentie den Gouverneur, Dr. Goslinga en Dr. Christiaan J. H. Engels, die de organisatie van deze en toekomstige lezingen op zich nam.

Vrijheid en culturele ontwikkeling gingen hand in hand

Op deze avond behandelde de spreker vooral de figuren van de Venezolaanse vrijheidsstrijd, waarvan verschillende enige tijd op Curaçao woonden en die niet alleen met wapenen streden, doch ook de grondslag legden voor het geestelijk leven in Venezuela. Ook werden enkele vooraanstaande letterkundigen en musici van de vorige eeuw in het kort besproken.

De spreker wist zijn gehoor terstond reeds te boeien door de sierlijke wijze, waarop hij een schets gaf van het geestesleven in Venezuela, een land dat zo dicht bij Curaçao gelegen is en dat vroeger in nauwer geestelijk - cultureel contact heeft gestaan met het grote nabuurland. De Heer Nucete-Sardi wijdde de nodige aandacht aan de grote leiders van het Venezolaanse volk, waarbij het merkwaardige was het veelvuldig samentreffen van het leiderschap in materiële, zin, de vrijheidsleiders en in geestelijk opzicht.

Namen als Miranda, Bolivar Andres Bello, Juan Vicente Gonzalez, Cecilio Acosta, Landaeta en andere passeerden de revue.

Bolivar werd door den Heer Sardi de „kampioen van de cultuur" genoemd.

Op de grondslag van de oude Europese en in het bizonder Spaanse cultuur ontwikkelde zich zo in de loop van een eeuw tijds een geheel eigen Venezolaanse cultuur.

Dat de Venezolanen steeds in continentaal verband gedacht hebben werd met verschillende voorbeelden door hem aangetoond.

De Heer Nucete-Sardi wist zijn toehoorders ongeveer drie kwartier te boeien en toen hij zijn belangwekkend betoog eindigde weerklonk dan ook een langdurig applaus. **Gastheer Dr. Engels** kondigde aan, dat de volgende lezing Zaterdag as. op hetzelfde uur in Theater Brion zal gehouden worden. Van de gelegenheid die geboden werd om verschillende Venezolaanse geschriften te zien, werd hierna nog een druk gebruik gemaakt.

V... WEST - END.
Vrijdag—Zaterdag 7 en 9 p.m. Zondag 10.30 a.m. 6.30 en 8.30 p.m.
De buitengewoon aardige muzikale komedie met een niet alledaagsch argument.
„SEVEN SWEETHEARTS" (Las siete novias)
Katbryn Grayson — Van Heflin — Marsha Hunt—Peggy Moran.
Een stukje Holland „Little Delft" genaamd met zijn molens, tulpen klompen, zindelijkheid en huiselijkheid midden in Noord-Amerika . . .
f. 1.25 f. 0.75. Geen kinderen beneden 12 jaar.

José Nucete - Sardi noemt Curaçao een sleutel tussen Europa en Zuid-Amerika.

Voor de Heer José Nucete Sardi zijn tegenwoordig vak ging bekleden als directeur van de culturele afdeling van het Ministerie van Onderwijs te Caracas, was hij journalist. De Heer Nucete-Sardi was redacteur aan „El Universal" te Caracas, waarna hij in consulaire en diplomatieke dienst trad. Daarna ging hij in overheidsdienst en als zodanig bezoekt hij thans als gast van Dr. Christiaan J. H. Engels voor de derde maal Curaçao, waar hij gisteravond een lezing hield over het geestelijk leven in Venezuela, waarover elders in dit blad verslag wordt uitgebracht. Morgenavond zal de Heer Nucete-Sardi spreken over de kunst in Venezuela en Zondagochtend zal hij in besloten kring optreden in de Sociedad Bolivariana.

Curaçao en Nederland zijn hem geen onbekenden. Curaçao bezoekt hij thans voor de derde maal en zijn vader was viceconsul voor Venezuela op het eiland **Aruba**, waar hij helaas ook kwam te sterven en begraven is. Na zijn schoolopleiding studeerde Nucete-Sardi aan de hogeschool te Merida in de wijsbegeerte, daarna ging hij in de journalistiek, ging later over in consulaire dienst en werd Inspecteur van de Venezolaanse consulaten in Europa. Zo heeft Nucete-Sardi alle Europese landen met uitzondering van Rusland en Finland bezocht. **Twee maanden woonde Nucete-Sardi in Nederland, in Amsterdam, Rotterdam en Den Haag en hij zeide ons aan Nederland een van de prettigste herinneringen van zijn Europees verblijf te bewaren.** Vier dagen voor de invasie van München werd Nucete-Sardi benoemd tot Eersten Secretaris van de Venezolaanse legatie te Berlijn, waar hij zodoende de ontwikkeling van de politieke verwikkelingen, die tot de oorlog leidden van zeer nabij heeft medegemaakt. Na terugkeer in Venezuela werd Nucete-Sardi tot zijn huidige positie benoemd.

Deze levensloop heeft Nucete-Sardi onverbrekelijk aan Europa verbonden, hetgeen nog versterkt werd door zijn voorvaderen, want zijn grootvader van moederszijde was Italiaanse. De Heer Nucete-Sardi spreekt dan ook Italiaans (verder: Spaans, Frans, Engels, Duits kent hij).

— Wat is het doel van uw reis, vroegen wij.

„De pogingen door uw blad steeds gedaan om de culturele betrekkingen tussen Curaçao en Zuid-Amerika te versterken zijn magnifiek. Die versterken dat is mijn huidig voornemen. Cultureel heeft Venezuela in vroeger dagen veel aan Curaçao te danken gehad. De firma Agustin Bethencourt e Hijos drukte veel wat naar Venezuela werd uitgevoerd, toen het drukkerijwezen daar nog weinig ontwikkeld was (zie hierover „Journalisiek Leven in Curaçao"). Later is dit opgehouden, maar in nieuwe vorm zou dit kunnen worden hervat, denkt u niet? Iets drukken in Venezuela is ontzettend duur. Zou dat niet op Curaçao kunnen gebeuren?

Wij maakten den Heer Nucete-Sardi op de hopeloze toestand van het drukkerijwezen op Curaçao attent en ook dat men hier evenals in Venezuela met papiernood te kampen heeft. Voor na de oorlog was de Heer Nucete-Sardi evenwel zeer optimistisch.

Hij besprak reeds met den Consul-generaal Pimentel hem alle uitgaven van het Ministerie van Onderwijs (drie tijdschriften en boeken) te sturen ter vorming van een circulerende bibliotheek — leesportefeuille zoals wij zeggen — op Curaçao.

De rol van de kranten is buitengewoon gewichtig. Curaçao heeft evenals Curaçao een drukpersleven, drukker, zeide de Heer Nucete-Sardi, dan Washington, waar minder bladen verschijnen dan in het veel kleinere Caracas, zij het dan in zeer grote oplage. In Caracas verschijnt een uiterst groot aantal dag- en weekbladen zij het met kleinere oplage, maar juist het grotere aantal doet zien **dat er veel rijker verscheidenheid van mening** is dan in de Verenigde Staten bijvoorbeeld. 1) Hetzelfde vond de Heer Nucete-Sardi van Curaçao, waar vier dagbladen voor zulk een kleine gemeenschap enorm groot genoemd moet worden. Vele van deze Curaçaose bladen zijn in Venezuela bekend, vooral de Boletin Comercial, die de Heer Nucete-Sardi de deken der Curaçaose kranten noemde. Er zal iets moeten gevonden worden, dat de voornaamste inhoud der Nederlandse kranten in het Spaans Frans of Engels worde samengevat omdat men het Nederlands aan de Venezolaanse instanties natuurlijk niet machtig is.

De Heer Nucete-Sardi bracht reeds een bezoek aan Zijne Hoogwaardige Excellentie den Apostolisch Vicarius van Curaçao. „Welk een vriendelijke verschijning is dat, zij herinnerde mij aan mijn verblijf in Nederland". Ook heeft de Heer Nucete-Sardi verschillende vrienden uit Caracas hier teruggevonden, ook Curaçaoenaars. Zeer geïnteresseerd was onze gast in Scherpenheuvel, ons oude Venezolaanse seminarie.

Curaçao's aardrijkskundige ligging van de verwoestingen des Heer Nucete-Sardi terecht, tot een der sleutels van de banden tussen Europa en Zuid-Amerika. Venezuela heeft op de grondslag van de eigen Europese cultuur thans een geheel eigen cultureel leven opgebouwd. Zuid-Amerika's toekomst is nog niet te peilen, maar zij zal groot zijn en de Caraïbische eilanden voor de Venezolaanse kust worden dan de tredstenen voor verbreiding. De oude wereld heeft eens haar beschaving aan de nieuwe wereld gegeven. Thans naakt de tijd, dat de nieuwe wereld ter lening van de verwoestingen des oorlogs haar schuld zal gaan terugbetalen.

Vanzelfsprekend delen Europese eilanden als Aruba en Curaçao daar allereerst in, omdat die als het ware de aangewezen plaatsen zijn om voor doorgave naar Europa te zorgen.

1) In **Washington 4 stuks:** News 107.000 oplage. Post 161. 000 oplage. Star 185.00 oplage. Times-Herald 260.000 oplage. In **Caracas** Ahora 22.000. El Heraldo 38.000. El Nacional 21.000: El Pais?; El Tiempo 25.000: El Universal 29.000; La Esfera 28. 000; La Religion 12.000. Tirabeque en Ultimas Noticias, **tien stuks** dus.

In hoeverre de daarvoor nodige toenadering van Venezuela en Curaçao bevorderd kan worden door de uitwisseling van publicaties en personen zal onderwerp van Nucete-Sardi's besprekingen ten onzent vormen. Reeds deelde hij ons mede, dat het een succes voor de Curaçaose Kunstkring, welks ijverige penvoerder Rudolf F. W. Boskaljon ons vraaggesprek in de gastvrije woning van zijn schoonzoon bijwoonde, zal zijn de komst van een Venezolaanse musicus naar Curaçao. De Heer Boskaljon voegde hier nog aan toe, dat dit vermoedelijk al binnen enkele maanden zal plaats vinden. Dan herinnert men zich de goede-wil- reis, welke Dr. en Mevrouw Engels-Boskaljon verleden jaar naar Caracas hebben gemaakt teneinde contact te scheppen tussen de litteraire kringen van Venezuela en Curaçao, van welke reis Nucete-Sardi's tegeworden. Dan herrinert men zich nog de studie die Dr. Engels zich nog de sudie die Dr. Engels op 1 April jl. in Dagblad Amigoe di Curaçao over de Venezolaanse muziek publiceerde. Vanzelfsprekend moet het daarbij niet blijven. Wij hopen van harte, dat de Heer Nucete-Sardi, die vanmiddag nog een persconferentie zal geven, in zijn zo mooi missie zal slagen. De gisteren gehouden lezing, waarover hiernevens een verslag wordt uitgebracht, was reeds een zeer goed begin.

WITTE ARROW
Overhemden
in alle maten.
Verkrijgbaar bij
EL CHICO
JOSSY CAPRILES & Co.
Breedestraat Punda.

Curaçao.

JAN LINKER FOTOGRAFEERDE DE PRINSES 150 MAAL.

Een van de mooiste foto tentoonstellingen in het Fort Amsterdam.

Door het Comité Curaçao van het Prinses Margrietfonds wordt zoals uit de advertenties blijkt dezer dagen een tentoonstelling gehouden van 150 foto's welke de politiedeskundige Jan Linker heeft gemaakt. Dit is de beste fotoreportage van het bezoek van Prinses Juliana aan Curaçao, Aruba, Bonaire, St. Maarten en Venezuela, welke wij hebben gezien. Zowel de foto's zelve als de wijze van tentoonstelling is uitnemend. De volgende groepen van foto's worden tentoongesteld:

Aankomst Hato, Aankomst Willemstad, Kerkgang, Bezoek aan de Curom, Defilé Stadion, Ontvangst Fort Amsterdam, Parade op Pietermaai, Onthulling standbeeld Peter Stuyvesant, Bezoek aan Barber, Bij de ouden van dagen op Habaai, In het R.K Zeemanshuis, In het Zeemanshuis Leger des Heils, Bezoek aan het Sanatorium „Het Groene Kruis", Maaltijd in het Gouvernementspaleis, Kinderzanghulde, Defilé van de Kinderen, Bezoek aan de C.P.I.M., Bezoek aan de Weermacht in het Waterfort, In het St. Elisabeths-Gasthuis, Bij de Transportcolonne van het Rode Kruis, Bezoek aan Scherpenheuvel, Santa Rosa en het Zuikertuintje, Gala-avond in Roxy en vervolgens de bezoeken aan Aruba, Bonaire en Venezuela, waarna tenslotte nog het bezoek aan de Bovenwindse eilanden.

Op veel uitvoeriger wijze dan dit in de film mogelijk is is hier het gehele bezoek vastgelegd, omdat Fotograaf Linker ook des avonds kon fotograferen en onder andere schitterende reportages maakte van de avondontvangst. Wij kunnen werkelijk ieder aanraden deze tentoonstelling te gaan bezichtigen. Zoals is aangekondigd worden de foto's verkocht, d.w.z. men kan bestellingen à 2.50 gld. opgeven. Deze worden verzorgd door Fotograaf Jan Linker en de foto-ateliers Luxor en Elite.

Op onze vraag of de thans gevoerde actie van het Comité, teneinde meer bekendheid te geven aan het Prinses Margriet Fonds, succes heeft, verklaarde de Secretaris Johan de Goederen, die lof verdient voor de organisatie van alles, dat het aantal donateurs dat het Fonds met een vast bedrag per jaar of per maand steunt, niet onbevredigend mag worden genoemd, maar toch nog ver beneden de verwachtingen ligt. Dat zich dagelijks nieuwe donateurs aanmelden stemt evenwel tot hoop. Naast deze donaties, vloeien evenwel regelmatig kleinere giften toe, onder andere uit de verkoop van Margriet-speldjes; het komt gelukkig als een zeldzaamheid voor dat men de minimum prijs van ƒ 1.— er voor betaalt.

Vervolgens kwam ter sprake welke rol het Prinses Margriet Fonds er de Stichting Zeerisico. In dit verband legde de secretaris van het Prinses Margriet Fonds er de nadruk op dat dit twee Stichtingen zijn, die, hoewel elkaar aanvullende, onafhankelijk van elkander werken. Zeerisico is het lichaam dat uitvoering moet geven aan het bepaalde bij de Zeeongevallenwet 1919 en aanvullende regelingen.

Daarnaast is het Prinses Margriet Fonds opgericht, om vorenbedoelde wettelijke regelingen, aan te vullen. Niettegenstaande het bepaalde bij artikel 4 van het Reglement der Stichting Zeerisico, waardoor de toepassing van de Zeeongevallenwet 1919 en aanvullende regelingen met de nodige soepelheid kan worden uitgevoerd, ondere andere om in bizondere gevallen extra uitkeringen boven de bij die vastgestelde bedragen toe te kennen, zullen zich toch altijd nog bizondere gevallen voordoen, waarin niet kan worden voorzien; voor zulke gevallen zal het Prinses Margriet Fonds zorgen.

Overigens beoogt het Prinses Margriet Fonds geen op de voorgrond tredende rol te spelen in de verlening van steun voor noodzakelijk levensonderhoud, doch het zal zich voornamelijk bewegen op het terrein, waar met een aanvulling op de wettelijke uitkeringen, wat verlichting, blijheid, en levensvreugde kan worden gebracht.

Het Prinses Margriet Fonds wil geen liefdadigheid betrachten, in de onpretttig aandoende betekenis van dat woord, maar is het lichaam, door middel waarvan alle Nederlanders, die deze oorlog in onbezette gebieden verbleven, uiting kunnen geven van hun waardering voor hetgeen de koopvaardij ten behoeve van de gemeenschap deed en nog zal doen.

Behalve dat men door aankoop van enkele foto's dus een mooie herinnering voor zichzelf bewaart, steunt men ook een goed doel. Nogmaals, iedereen zal blijde zijn deze tentoonstelling te hebben gezien. Een woord van hulde aan den fotograaf, dien wij als persmensen al die dagen in zo drukke actie hebben gezien, is zeker ter plaatse.

Aan Prinses Juliana is een album met foto's kregen, die den koninklijken personen werden aangeboden Prins Bernhard elk een doos met foto's kregen, die den koninklijken personen werden aangeboden door de Militaire en Burgerlijke Politie van Curaçao. Ook de gouverneur kreeg zulk een doos als herinnering. Van de Koningin werd reeds een zeer sympathieke dankzegging terugontvangen.

GOUVERNEUR KASTEEL OVER DE JODEN.

De volgende boodschap werd door Zijne Excellentie den Gouverneur geonden naar het Joodse verneur gezonden naar het Joodse Wereldcongres:

„In het Staatsdeel Curaçao bevinden zich Joden sinds er Nederlanders zijn. Hun aantal vermeerderde door vluchtelingen in 1659. Mikvé Israël — hoop van Israël — heette de gemeente, welke zij hier stichtten en die de schone synagoge bouwde, welke de eerste werd op het Westelijk Halfrond en waarvan men een copie vindt in New York. Hier rusten vele Joden op een kerkhof, welker monumenten bewondering wekken van vele bezoekers. De Joodse gemeenschap leverde tal van mannen, die zich op allerlei terrein verdienstelijk maakten voor Curaçao, voor Nederland en ver buiten het Koninkrijk der Nederlanden.

Als vertegenwoordiger der Kroon van een volk, dat steeds de verdraagzaamheid tegenover ieder heeft beoefend, spreek ik mede namens allen op dit vrije Nederlands gebied de wens uit, dat werkzaamheden van Jewish World Congress ertoe zullen bijdragen verschrikkingen weg te nemen, waarvan het Joodse volk zoveel leed ondervond."

VOOR HET BONAIRIAANSE HOSPITAAL.

Ook op Curaçao een Commissie.

Ook op Curaçao bestaat een commissie „Voor het Hospitaal" van Kralendijk, Bonaire. Deze Commissie bestaat uitsluitend uit Bonairiaanse dames en heeft tot doel geld te verzamelen om de onkosten, die al of nog aan het hospitaal gemaakt zullen worden, te dekken. De Commissie bestaat uit de dames: Laura Hart, secretaresse; Imelda Booi, penningmeesteresse; Leden: S. Newton, M. Booi, J. Nicolaas, I. Booi, J. Booi, L. M. Booi, E. Newton, W. Booi.

Giften kunnen gestuurd worden aan Laura Hart, secretaresse, Frederikstraat 94, of aan S. Newton, Van Leeuwenhoekstraat (villa Filomena) of aan I. Booi (Hoogstraat 15).

Wij wekken iedereen op aan dit mooie doel, het hospitaal van Bonaire, mede te werken.

RODE KRUIS.

Blijkens een in dit blad voorkomende advertentie, wordt op 2e Pinksterdag as. door het Rode Kruis alhier een wedstrijd in het verlenen van Eerste hulp bij ongelukken georganiseerd. Het is een goede gedachte van het Rode Kruis door op deze wijze het vuur om de E.H.B.O.-kunst te beoefenen, wakker te houden. Vele gediplomeerde Eerste helpers krijgen maar zelden de gelegenheid om in werkelijkheid hulp te kunnen verlenen. Door een E.H.B.O. wedstrijd wordt aan een ieder de gelegenheid geboden hun weten en kunnen op dit gebied te tonen. Bovendien vormen de wedstrijden een belangrijke leerschool voor de E.H.B.O.-ers, daar er altijd weer wat nieuws of wat beters bij wordt opgestoken. Wij wensen de organisatoren een goed succes en een flinke belangstelling, zowel van deelnemers als van toeschouwers toe.

Agenda.

Transport Colonne Rode Kruis Maandag 29 Mei as. 13.30 uur: Allen present in het Gymnastieklocaal van de A.M.S. voor E.H. B.O.-wedstrijd. Kleding: Beste Uniform met jas en platte pet.

„LITTERARY GIANT" BEVAT EEN GROOT STUK OVER NEDERLAND.

Ook Curaçao genoemd.

Een van de vreemde boeken die in de Verenigde Staten verschijnen zijn de zg. „giants" of reuzenboeken, waarin van alles bijeen gegaard wordt. Soms met weinig, soms met iets meer, maar zelden met meer dan middelmatig succes. Van bepaald standpunt beschouwd zijn zulke boeken toch de aandacht waard en dat is het geval met „Heart of Europe", een bloemlezing van 19 Europese landen uit hun letterkundige productie tussen 1920 en 1940. Redacteuren van het boek van 1000 bladzijden (uitgegeven door Fischer, New York voor $ 5) zijn Klaus Mann en Hermann Kesten, die medewerking hebben gezocht met mensen die toevallig buiten bezet gebied leefden en naar hun mening in staat waren in enkele bladzijden de litteratuur van hun land in genoemd tijdperk te beschrijven. Hierna volgen enkele vertaalde stukken, van het ene land vele, — wel meer dan 20 schrijvers vertegenwoordigd, — van andere landen soms drie, zoals van Bulgarije, dat met zijn uiterst rijke letterkunde wel heel pover vertegenwoordigd is, of van Finland dat er het meest bekaaid is afgekomen met slechts één auteur. De Duitse letterkunde wordt niets waard geacht, want die is niet vertegenwoordigd, Italië daarentegen wel.

De volgende landen staan erin: Frankrijk, Spanje, Portugal, Italië, Hellas, Roemenië, Bulgarije, Hongarije, Joegoslavië, Polen, Rusland, Tsjechoslowakije, Oostenrijk, België, Nederland, Denemarken, Noorwegen, Zweden en Zwitserland.

Van alle opgenomen schrijvers is een biographie in het boek te vinden, dat met Noordamerikaans vernuft zeer stelselmatig in elkaar is gezet. Jan Greshoff schrijft een uitnemend stuk over de Nederlandse letterkunde 1920 — 1940, waarna de volgende schrijvers vertegenwoordigd zijn: J. Huizinga, A. van Schendel, H. Roland Holst, Simon Vestdijk, Menno ter Braak, Adriaan van der Veen en J. Slauerhoff. In totaal beslaat Nederland 42 bladzijden. Ook de Curaçaose „Stoep" is in het stuk vermeld.

ATENCION!

DIA DEPORTIVO NA BARBER
28 di Mayo di 1944

Gran match di Korfbal:	„Olivio" v. s. - „Atalanta"
	„E. L. T. O. v.s. - Jong Cur.
Gran match di Voetbal:	„Barber" v. s. - Westpunt
	Independiente v. s. - S.U.B.T

Lo tin tres copa pa es team ganadornan.

Pedro Tokaay Agusto R. Royer
Lorenzo I. Pietersz

BURGERWACHT CURAÇAO.

Bewakingsdienst.

As. Zondag 28 Mei 1944, wordt er een verplichte schietoefening gehouden voor wachtgroep 2, 3, 4 en 5 op Hato.

Tenue: wachttenue zonder geweer of bajonet.

Vervoer: om 7.45 uur zal op deze Zondag een legervrachtwagen vertrekken van Politiewacht Brionplein via Plantersrust en een van het Wilhelminaplein nabij de Hendrikschool via Rio Canario en Heintje Kool.

Deelnemers aan de wandelmars van Maandag 29 Mei worden herinnerd, dat er om kwart voor zes verzameld wordt bij Bureau Burgerwacht, Pietermaai 8.

Politiedienst.

Verplichte schietoefening voor den burgerwachter van de Politiedienst van Groep A.

Tenue: wachttenue zonder geweer of bajonet.

Vervoer: als bij de Bewakingsdienst. Vervoer per eigen gelegenheid is toegestaan. Johnson geweren zullen op de baan aanwezig zijn.

BONAIRE.

REGEN EN DROOGTE.

Daarover is al heel wat te doen geweest. Er hebben zelfs plannen bestaan om aanplantingen te doen op grote schaal om zodoende de regenval te bevorderen. Dat bewijst al, dat de twistgesprekken over regen en droogte eigenlijk over verschillende onderwerpen gaan.

Ten eerste is daar de vraag, of het vroeger meer regende dan nu. Daarover hebben we menige geschreven getuige, die beweert, dat het vroeger met de regenval even treurig gesteld was als heden ten dage. En daarmede is de vraag beantwoord. Nu beweren oude mensen wel bij hoog en bij laag, dat het vroeger met de regen tienmaal beter gesteld was, maar zulk een bewering is niets dan een ouderdomskwaal, die net verleden ziet als een gulden tijd en het heden als de tijd der ondergang.

Dan rijst de vraag, of regenval te bevorderen is door bebossing. Daarover schijnt men het niet eens te zijn. Bonaire zou in deze een goed argument kunnen geven, daar zijn Zuidelijke helft nagenoeg kaal, zijn Noordelijke helft vooral het hoge Noorden, vrij sterk begroeid is.

Te meer daar de regenmeter van Rincon over 'n lange reeks jaren een beduidend hoger aantal milimeters aangeeft dan die van de Plaja.

Het hoogst Noorden heeft geen regenmeter. Maar het argument is niet doorslaand, daar meer factoren in het spel zijn. De Noorder helft is ook geheel heuvelachtig, de Zuider helft bijna volkomen vlak. Ligt het nu aan de bomen of aan de heuvels, of nog aan iets anders? De meesten zeggen: aan de bomen, zoals ook de volkswijsheid getuigt „Bomen trekken regen". Maar hiertegen is, dat dit argument gemakkelijk een vicieuse cirkel kan zijn: waar veel regen valt, zal allicht meer groen staan; en dan kan men achteraf wel zeggen: waar veel groen staat regent het meer dan elders.

Wat is nu het eerste, de regen of de bomen?

Het zal wel een onopgelost raadsel blijven.

WERELDNIEUWS.

DE RESULTATEN VAN DE CONFERENTIE IN BARBADOS.

De Engels-Noordamerikaans Caraïbische Commissie heeft via het State Department bekend gemaakt, dat op de laatste dag van de in Barbados gehouden conferentie aanbevelingen zijn aangenomen voor toenemende werkzaamheid om de meest dringende vraagstukken van de Caraïbische gebieden tot een oplossing te brengen. Een resolutie, die deze aanbevelingen vergezelde, drong aan op onmiddellijke overweging en snelle actie van deze voorstellen door de Noordamerikaanse en Engelse regeringen.

In de voorstellen tot het verbeteren van de plaatselijke voedsel-productie waren begrepen:

Grotere plaatselijke productie en gebruik van beschermend voedsel zoals vlees, melk, zuivelproducten en verse groenten, daarbij in het oog houdende, dat het dieet van de Caraïbische bevolking over het algemeen onvoldoende is voor wat proteïne, vitamine en mineralen betreft.

Het gedeelte, dat zich met de voedsel-productie bezig hield, besloot met de verklaring, dat het de bizondere plicht van de Caraïbische gebieden was om, gedurende de oorlog, zichzelf van een maximum hoeveelheid voedsel te verzekeren. „Grote hoeveelheden voedsel zullen nodig zijn voor de bevrijde landen van Europa", zegt het rapport. „Hoe kleiner de aanvragen zijn, die het Caraïbische gebied op de gezamenlijke voorraad zal doen, hoe groter de bijdrage van de Caraïbische gebieden tot het streven van de Verenigde Volken zal zijn."

De subcommissie voor de uitbreiding van visserijen verzocht om voortgezette hulp van de Commissie tot de verkrijging van visserij-benodigdheden en deed aanbevelingen tot het aanmoedigen van verkoop-schema's, verlenging van crediet aan vissers en intensief onderzoek in het bizonder naar wat betreft de commerciële mogelijkheden van de haaien-visserij en van de inmaak in blik van schaaldieren.

Anti-venerische campagne.

In de aanbevelingen inzake bescherming van de gezondheid en quarantaine werd en belangrijke plaats ingeruimd aan de anti-venerische campagne, die men van plan is spoedig in Trinidad te houden onder de auspiciën van de Verenigde Staten en het gouvernement van Trinidad. Deze campagne is opgezet om ziekten in Trinidad te bestrijden en tevens om als opleiding te dienen voor technici uit de verschillende Britse en Westindische koloniën, die de nieuwste praeventieve maatregelen en opvoedkundig werk zullen leren en dan naar hun eigen gebieden zullen terugkeren. Dit project werd een prachtig voorbeeld genoemd van Engels-Noordamerikaanse samenwerking op dit gebied.

De laatste afdeling van het rapport constateert opvallende uitbreiding van de werkzaamheden van de Caraïbische Onderzoekingsraad, een lichaam van wetenschappelijke en technische deskundigen, dat als een onderdeel van de Engels-Noordamerikaanse Commissie werkzaam is. Vier nieuwe afdelings-commissies werden als volgt voorgesteld:

1) een afdeling voor openbare gezondheid en geneeskunde teneinde gegevens over deze onderwerpen te verzamelen en te analyseren en als hulp te dienen bij de studie en uitwisseling van nieuwe ideeën ten aanzien van diagnose en contrôle van inheemse ziekten.

2) Een afdeling voor industrieën, die een onderzoek zal instellen naar nieuwe producten en nieuwe hulpbronnen, die van belang zouden kunnen zijn voor het Caraïbische gebied.

3) Een afdeling tot onderzoek op bouw- en machine-gebied teneinde de geschiktheid na te gaan van verschillende constructiematerialen voor Westindische toestanden en het tot stand brengen van maatstaven voor scholen, hospitalen en woningbouw.

4) Een afdeling op sociaalwetenschappelijk gebied tot het verzamelen van gegevens voor wat levensonderhoud betreft, gemeenschaps-organisatie en ander materiaal dat van vitaal belang is voor een verstandig bewerkstelligen van vooruitgang op economisch en sociaal gebied.

CINELANDIA

Heden VRIJDAG 26 MEI om 8.00 P.M.
ZATERDAG 27 om 8 P.M. — ZONDAG 28 om 8.30 P.M.
EEN GROOTE PRIMEERE
Het laatste werk van de beroemde Engelsche acteur
LESLIE HOWARD
naar het leven van den uitvinder van de
„SPITFIRE"
aan wie wij alle zooveel te danken hebben.
Op schitterende wijze bijgestaan door
DAVID NIVEN
en met de medewerking van piloten en personeel van de
ROYAL AIR FOCE
Dit is geen ANDERE Oorlogsfilm . . .
Het is een diep ontroerende geschiedenis van liefde en opoffering
Onder regie van:
LESLIE HOWARD
Niet zoo lang geleden om het leven gekomen door vijandelijke actie.
Entree: 1.25 - 0.75 Geen kinderen.

ROXY THEATER

Vrijdag 26 7 p.m. Zaterdag 27 9 p.m. Zondag 28 6. 30	Vrijdag 26 9 p.m. Zaterdag 27 7. p.m. Zondag 28 8. 30 p.m.
Een pittige muzikale film met de populaire ANDREW SISTERS „ALWAYS A BRIDESMAID" (Altijd maar bruidsmeisje) met Grace Macdonald - Patric Knowles - Charles Buterworth Billy Gilbert en Anne Rooney Een vlot gespeelde blijspel met mooie liedjes en boordevol pikante. HUMOR waar U naar hartelust zult genieten. Hoort deze nieuwe wijsjes: „Mr. Five" - ,Ride On' ,Yoohoo' - ,That's my affair' ,Thanks for the Buggy Ride' gezongen door de onovertrefbare ANDREW SISTERS	Een geweldig succes op de planken thans op het doek „CLAUDIA" de eerste film van DOROTHY MC GUIRE die zoo'n enorm succes oogste in de titelvertolkingvan dit sentimenteel verhaal op de planken ROBERT YOUNG en INA CLAIRE Oorspronkelijk verschenen in het bekende tijdschrift; ,Redbook' heeft dit teder verhaal van een jonge getrouwde vrouw reeds duizenden en nogmaals duizenden geboeid en ontroerd door zijn eenvoud en alledaagschheid. De film waat geheel Curaçao naar uitgekeken heett
Entr: 1.25 0.75. Om 6.30 en 7 pm Kinderen de helft.	Entr. 1.25-0.75. Geen kinderen.

VERLOTING

omvattende 150 foto's, opgenomen door den Politiedeskundige J. LINKER, tijdens het bezoek van

H. K. H. Prinses Juliana

aan Curacao, Aruba, Bonaire, Sint Maarten en Caracas.

Winnaar van alle 150 foto's, welke een formaat hebben van ± 20 x 25 c.M. zal de houder zijn van het lot, waarvan het nummer gelijk is aan de drie laatste cijfers van het lot van den Loterijbond „Fortuna", dat de hoofdprijs trekt in de trekking van 15 Juni 1944.

De opbrengst van deze verloting komt ten bate van het

PRINSES MARGRIET FONDS

Stichting voor oorlogsslachtoffers van de Nederlandsche Handelsvloot en hun nagelaten betrekkingen.

Loten, @ fl. 1.00 per stuk zijn verkrijgbaar bij den Secretaris van het PRINSES MARGRIET FONDS, Fort Amsterdam No. 12.

ZOOJUIST ONTVANGEN
Amerikaansche Eieren
bij
— Wimco Cool-Room
Tel. 2198 Madurostraat 11—13.
2—1

GEEFT HUN VOORTAAN
Klim Melk

en ziet hoe gezond zij opgroeien.

Buitenland.

EEN TOESPRAAK VAN SALAZAR.

In een toespraak tot de leden van de Nationale Unie op de openingsvergadering van de tweede nationale conventie zeide Portugals Premier Salazar, dat Portugal „geen veranderingen te maken heeft en geen berouw behoeft te hebben wanneer men terugkijkt naar de lange weg die wij in al deze jaren hebben afgelegd".

Hij legde de nadruk op het belang van de Engels-Portugese alliantie, die „even belangrijk is voor Groot Britannië als voor Portugal" en „van grote waarde voor de Westelijke beschaving".

Salazar gaf te verstaan, dat hij bereid is Groot Brittannië de benodigde faciliteiten toe te staan in de geest van de alliantie, maar niets wil weggeven, dat hij beschouwt als „van mindere betekenis en in strijd zou zijn met onze waardigheid en de souvereiniteit van de natie".

Hij zeide, dat de oorlog mogelijk drie bepaalde hegemonieën in de wereld zal vestigen — een Russische, een Britse en een Noordamerikaanse — doch beweerde, dat „ongeacht welke de nieuwe organisatie in Europa zal zijn, niets de geest der naties en haar verlangen naar onafhankelijkheid zal doven" (Lissabon, (AP) 25.5).

DE GAULLE AANVAARDT DE UITNODIGING.

Het Bureau van Generaal Charles de Gaulle heeft bekend gemaakt, dat hij „in principe" de Britse uitnodiging aanvaard heeft om naar Londen te komen teneinde vraagstukken betreffende het Franse bestuur te bespreken „in de loop van de verwachte slag op gebied van het Franse moederland". Men verwacht, dat De Gaulle zal wachten tot een overeenkomst bereikt is over de hangende vraagstukken alvorens naar Londen te vertrekken teneinde de bizonderheden te bespreken. (Algiers, (AP) 25.5).

De radio van Vichy, welke onder Duits toezicht staat, verklaarde, dat hij binnen 24 uur uit Algiers zal vertrekken om met ~~Churchill te Londen te confere~~ren (Londen, (AP) 25.5).

EDEN OVER FRANKRIJK.

In antwoord op vragen in het Lagerhuis over het veelbesproken onderwerp van het bestuur in het bevrijde Frankrijk verklaarde Anthony Eden: „Er is geen onderdeel van onze politiek waaraan wij meer belang hechten dan aan het herstel van de onafhankelijkheid en grootheid van Frankrijk. Er is bij ons niet de minste bedoeling om een Geallieerde militaire regering te vestigen in Frankrijk of in welk ander Geallieerd land dat wij bevrijden. Wij onderhandelen met het Franse Nationale Comité in quaesties die het Franse moederland raken als het Franse gezag dat de leiding in Frankrijk zal hebben naargelang de bevrijding voortgang heeft."

Eden zeide voorts: „Na de oorlog moet er een nauwe samenwerking bestaan tussen het Britse Gemenebest, de Verenigde Staten, Rusland en China om er zeker van te zijn, dat Duitsland niet meer met deze ondernemingen kan beginnen." De Secretaris van Buitenlandse Zaken bevestigde, dat dit niet betekenen wil, dat die mogendheden dan een dictatuur over de wereld kunnen oefenen „want dat zou zeer slecht zijn". „Gedurende de vier jaren van het conflict hebben wij geen enkele geheime overeenkomst van enig soort getroffen met wie dan ook", zeide hij.

Met betrekking tot de onzijdige landen zeide Eden: „Wij hebben geen enkel land gevraagd een stap te nemen, welke zijn onzijdigheid zou schenden."

Eden zeide nog, dat „wij onder geen enkel voorbehoud spreken wanneer wij zeggen, dat wij met de Sovjet Unie zo volledig en nauw mogelijk willen samenwerken". (Londen, (AP) 25.5).

IN CISTERNA.

Noordamerikaanse soldaten zijn bezig met steun van tanks het Duitse verzet in het centrum van Cisterna te breken. De vijandelijke scherpschutters vechten tot de dood tussen de wrakken van wat eens gebouwen van drie en vier verdiepingen waren. Uit het „kasteel" met zijn dikke muren aan de Via Appia, welke Cisterna in tweeën deelt, komt nog het meeste vijandelijk vuur, doch een Noordamerikaanse tankverdelger raakt het van een afstand van 70 meter met driëduims granaten. Een Noordamerikaanse soldaat voorspelde, dat er geen Duitsers meer zou zijn overgebleven bij het invallen van de nacht. (Cisterna, (AP) 25.5).

LUCHTAANVALLEN OP FRANKRIJK EN BELGIË.

De radio van Vichy deelde mede, dat een krachtige formatie van Noordamerikaanse en Britse bommenwerpers de buitenwijken van Lyon heeft aangevallen. Er werd schade veroorzaakt en ook vielen er vele slachtoffers. Volgens een bekendmaking uit Napels werden zowel de rangeerterreinen te Lyon als te Toulon aangevallen door zware bommenwerpers.

Het Noordamerikaanse Hoofdkwartier in Londen maakte bekend, dat Noordamerikaanse Marauders en Havocs, beschermd door Noordamerikaanse en Britse gevechtsvliegtuigen 400 ton bommen wierpen op aken en drie spoorbruggen te Luik in België en op vliegvelden in Noord-Frankrijk. De tweemotorige Marauders vielen Luik aan door een gordijn van afweervuur en zagen slechts twee vijandelijke jagers. ~~Twee bommenwerpers gingen~~ verloren. Boston en Mitchell bommenwerpers, geëscorteerd door Spitfires, bombardeerden het vliegveld te Chièvres in België. Spitfire en Typhoon gevechtsbommenwerpers vielen spoorwegcentra te Gisors en Buchy in Frankrijk en St. Chrislain in België aan (Londen, (AP) 25.5).

ITALIAANSE GEZANT IN MOSKOU.

Pietro Quaroni, Gezant van Italië, is heden in Moskou aangekomen en verklaarde in een vraaggesprek met den correspondent van de Associated Press, dat hij van plan was ten spoedigste een bijeenkomst te hebben met de Russische autoriteiten.

Quaroni heeft reeds vroeger — van 1925 tot 1928 — in Moskou gewerkt als eerste Secretaris en vervolgens als raadgever van de Ambassade. Gedurende de laatste $7\frac{1}{2}$ jaar was hij Italiaans Gezant in Afghanistan. Hij was vroeger in diplomatieke dienst in Argentinië (Moskou, (AP) 25.5).

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

„Op 25 Mei vonden geen belangrijke veranderingen plaats aan het front. Op 24 Mei werden 17 Duitse vliegtuigen neergehaald in luchtgevechten of door het afweervuur." (Moskou, (AP) 25.5).

15 JAPANSE SCHEPEN NAAR DE KELDER.

Als volgt luidt een communiqué van de Noordamerikaanse marine: „Stille Oceaan en Verre Oosten: Noordamerikaanse duikboten hebben het tot zinken brengen van 15 schepen gemeld, waaronder een oorlogsschip, als gevolg van verrichtingen tegen den vijand in deze wateren, als volgt: Een torpedojager, een groot vracht-transportschip, een grote tanker, twee middelgrote vracht-transportschepen, zeven klein transportschip, een middelgrote tanker en een kleine tanker. Deze acties zijn niet gemeld in enig vroeger communiqué van het Departement van marine." (Washington, (AP) 25.5).

CHINEZEN NEMEN TATANGTZUP.

Veldberichten deelden mede, dat de Chinezen aan het Salweenfront het bergdorp Tatangtzup bezet hebben op 46 kilometer ten Noord-Oosten van Tengtsjung na meer dan duizend omsingelde Japanners te hebben uitgeroeid. (Tsjungking, (AP) 25.5).

DE AANVAL OP MARCUS EN WAKE.

Diep binnen het Japanse gebied heeft een Noordamerikaanse vlootmacht met vliegdekschepen vliegtuigen uitgezonden om het eiland Marcus op slechts 2000 kilometer van Tokio te bestoken. Later zette men koers in Zuidoostelijke richting om 150 ton bommen te werpen op het eiland Wake, aldus werd door de Noordamerikaanse marine gemeld.

De marine zeide, dat de aanval op Marcus, een krachtige Japanse basis, werd uitgevoerd op Vrijdag en Zaterdag door een strijdmacht onder bevel van Schout bij Nacht A. F. Montgomery. De bommenwerpers en gevechtsvliegtuigen, die 373 enkelvluchten uitvoerden, wierpen 148 ton bommen op Marcus gedurende de twee dagen dat zij er toefden. Opslagplaatsen van ammunitie en proviand werden vernield. Ook werden kanonstellingen en gebouwen onder handen genomen. Een klein vrachtschip werd in lichterlaaie gezet. De Noordamerikaanse verliezen bedroegen 4 vliegtuigen en 3 mannen. Bij Wake, dat in het begin van de oorlog door de Japanners veroverd werd van een klein garnizoen, werd Dinsdag een hevige aanval gedaan waarbij 150 ton bommen geworpen werd in een reeks van 354 enkelvluchten. De bommen vernielden 20 gebouwen. (Washington, (AP) 25.5).

VATICAANSE VLOOT.

Het Vaticaan heeft thans de beschikking over een vloot van 21 schepen, die tussen Rome en Genua varen teneinde voedsel te verschepen naar Rome en Vaticaanstad. De schepen hebben de Vaticaanse vlag in top, meldt het onder Duitse invloed staande nieuwsagentschap Transocean.

DUITSE KERKEN WORDEN HOSPITALEN.

Niet honderden, maar duizenden kerken worden thans door de nazies opgevorderd om er hospitalen van te maken, aldus Zijne Hoogwaardige Excellentie Mgr. Wilhelm Berning, Bisschop van Osnabrück, volgens een rapport dat door het Kantoor voor oorlogsinlichtingen der Verenigde Staten werd ontvangen.

De bisschop voegt eraan toe, dat slechts van een klein aantal van alle gevorderde kerken, kloosters en conventen, inderdaad ook ziekenhuizen zijn gemaakt.

ECONOMISCHE GEGEVENS BETREFFENDE VENEZUELA.

1) Nikkel-uitvoer 25.761 kilo nikkel mineraal is onlangs naar New York uitgevoerd. Gezien de hoeveelheid schijnt het niet als monster verzonden te zijn, maar als het begin van een geregelde uitvoer. Nikkel is nooit op een dergelijke intensieve wijze door Venezuela geëxploiteerd.

2) Vrees voor prijsdrukking. De Kamer voor Nijverheid van Caracas (Camara de Industriales de Caracas) heeft onlangs een grote pers-campagne ingezet betreffende de mogelijkheden van prijsdrukking op de Venezolaanse markten na de oorlog. Het publiek wordt gewaarschuwd dat de Venezolaanse markten misschien na de oorlog overstroomd zullen worden met het te veel aan productie van het buitenland. De Kamer dringt aan op de noodzakelijkheid een bizondere wetgeving in te stellen om een dergelijke overstroming der markt te voorkomen.

3) Magnesium. De Compañia Anonima Industrial van Nueva Esparta heeft overvloedige stocks magnesium-ersten en bijproducten van magnesium, maar in verband met de huidige economische situatie werd deze onderneming genoodzaakt haar arbeiders met 20% te verminderen. De pers eist beschermende maatregelen om dergelijke ondernemingen, die een grote toekomst hebben te steunen (Aneta).

ENGELAND BIDT VOOR DE INVASIE.

Op last van Zijne Hoogwaardige Excellentie den Aartsbisschop van Westminster wordt thans in alle katholieke kerken van Engeland gebeden voor het welslagen der invasie. „Wij zullen niet slagen, tenzij met hulp van Boven. Zijn wij thans even ferm als natie onze hulp te stellen op God nu het getij gekeerd is en wij meester zijn in de lucht en ter zee, of zullen wij op onze eigen krachten gaan bouwen?......" aldus vraagt de Aartsbisschop.

(In de Curaçaose kerken wordt het rozenhoedje tegenwoordig ook elke avond gebeden ter intentie van het welslagen der invasie — Red.)

HAITI BESTUDEERT NA-OORLOGSE VRAAGSTUKKEN.

Aan het Haïtiaanse Ministerie van Buitenlandse Zaken is een nieuwe afdeling geopend, die zich bezig houdt met de bestudering van de na-oorlogse vraagstukken; het ligt o.a in de bedoeling van dit bureau de gedurende de oorlog zoveel inniger geworden betrekkingen tussen Haïti en de andere landen in het Caraïbische bekken ook na de oorlog te blijven cultiveren (Cuba, Mexico, de Britse eilanden, Curaçao) Ook het bevorderen van het toerisme zal hieronder ressorteren.

Daar ook vele interne aangelegenheden zullen worden behandeld, zijn in dit speciale ressort vertegenwoordigers van alle departementen gekozen en een hoge ambtenaar van het Departement van Buitenlandse Zaken, die in al deze zaken als verbindingsman zal fungeren (Aneta).

CARLO LITEN IN HAITI.

Carlo Liten is zeer actief in Haïti. Met groot succes vervolgt hij zijn serie voordrachten in de scholen lycea seminaria enz., te Port au Prince. De pers spreekt met grote bewondering over den kunstenaar en vermeldt hoezeer het werd op prijs gesteld, dat hij speciaal voor de Haïtiaanse voetballers in Curaçao heeft gereciteerd. Een groot artikel in „La Phalanga" over den Heer Liten spreekt op het gelijke lot van België en Nederland (Aneta).

VENEZUELA EN ROME.

Het gehele Venezolaanse volk is één in gebed voor het behoud van Rome en de veiligheid van Zijne Heiligheid, zeide Zijne Excellentie Carracciolo Parra Perez, Minister van Buitenlandse Zaken te Caracas. „Het gehele Christendom, aldus de Minister in een rede, „wacht met spanning de beslissende strijd om de Eeuwige Stad af, symbool van beschaving en iedereen bidt voor haar behoud. Moge God de mensen inspireren en Rome bewaren" (Caracas, ncwc).

GLETSCHER PRIESTER BEVREESD VOOR AFKEER VAN DE VERENIGDE STATEN.

De bekende Noordamerikaanse gletscher-priester Bernard R. Hubbard uit Alaska heeft in een vraaggesprek met de Times-Herald te Washington D.C. verklaard, dat hij bevreesd is dat de Verenigde Staten „wederom het gehate land" zullen worden in de na-oorlogse tijd. „Als de oorlog in Europa voorbij is, zullen wij verslonden worden in de stortvloed van Europese reactie tegen ons land, omdat wij op onvermijdelijke maar opschuldige wijze blijk geven een machtige bezitten-de natie te zijn temidden van voordurende niets-bezittende naties", zeide Hubbard (ncwc).

LATERAANS VERDRAG BLIJFT GEHANDHAAFD.

„Ecclesia", maandblad ten Vaticane, bevat een studie van Carlo Pacelli, rechtsgeleerd raadsman van Vaticaanstad, waarin de onschendbaarheid van het Lateraans Verdrag wordt uitgemeten.

Het artikel legt de nadruk op de tevredenheid, welke het gehele diplomatieke Corps van het Vaticaan uitte ter gelegenheid van een audiëntie bij wijlen Pius XI na het sluiten van het verdrag in Februari 1929. Het accoord, dat toen bereikt werd, stelde in de plaats van de eenzijdige waarborgen van de Italiaanse regering, die nimmer door de Heilige Stoel waren aanvaard, een nieuwe tweezijdige orde gebaseerd op het internationaal recht, welke werd goed gekeurd door de diplomatieke vertegenwoordigers van alle landen die zulke vertegenwoordigers bij de Heilige Stoel hadden. Dit was ongetwijfeld een niet onbelangrijke omstandigheid ten aanzien van de internationale juridische betrekkingen tussen de natiën", zegt het artikel (ncwc).

Laatste Nieuws.

— Generaal Stillwells Hoofdkwartier maakte bekend, dat de Geallieerde troepen een Japanse poging verijdeld hebben om het garnizoen van het belegerde Myitkina in Noord-Birma te versterken. Een vijandelijke colonne, welke uit Namkwi ten Westen van de stad naderde, liep in een Geallieerde hinderlaag.

30 Vijandelijke soldaten werden gedood en 60 gewond in het gevecht dat ontstond.

De Geallieerde troepen vergroten de druk op de stad. Vlak ten Noorden van de stad doodden de Chinese troepen 52 Japanners.

— Generaal Eisenhower is in zijn Hoofdkwartier teruggekeerd na een inspectie der Britse grondstrijdkrachten en maakte bekend, dat hij uiterst tevreden is over de grondigheid van haar opleiding.

— Het Geallieerde lucht-offensief is heden afgenomen als gevolg van het slechte weer. De radio van Vichy zeide, dat de gebieden van Lyon en St. Etienne in Frankrijk hedenmorgen aangevallen werden. De radio van Parijs zeide, dat een „plaats nabij Soissons" in de afgelopen nacht werd aangevallen en Vichy meldde, dat er „hevige luchtgevechten boven het Oosten van Frankrijk" plaatsvonden. Deze berichten zijn zonder Geallieerde bevestiging.

— Het DNB heeft het verlies van Cisterna door de Duitsers toegegeven.

GEDOOD.

De N.S.B.-districtsleider van Sliedrecht, Johannes Pieter Westerdijk, is bij een gevecht van de Landwacht met patriotten gedood.

Wie d'Amigoe leest Verkwikt hart en geest.

SCHAKEN.

Men schrijft ons:

Vrijdag 19 Mei jl. werd in de Club „Trianon" de 8e wedstrijd gespeeld tussen de eerste tientallen der Schaakverenigingen „Curaçao" en „Dr. Max Euwe". Na een zeer spannende strijd wist tenslotte „Dr. Max Euwe" met het kleinst mogelijke verschil ($5\frac{1}{2}$ — $4\frac{1}{2}$) te winnen. Beide verenigingen hebben elk thans 4 × gewonnen en 4 × verloren, zodat de stand 4 — 4 is. De uitgeloofde beker zal in bezit komen van de vereniging, die de eerste 6 punten behaalt.

De gedetailleerde uitslag luidt als volgt:

S. V. „Curaçao"		S. V. „Dr. Max Euwe"	
M. Gandelman	—	Dr. S. Groen	0 —1
S. Wisnitzer	—	C. F. van Tongerloo	0 —1
S. Zonenschain	—	C. W. Euwe	1 —0
S. van Lingen	—	Dr. W. R. Mullison	1 —0
I. B. Meit	—	D. N. Verschoor	½— ½
M. A. Martinez	—	J. Fruchter	1 —0
L. A. Lemmens	—	K. W. Coppoolse	0 —1
H. D. G. Kroonenberg	—	P. Hoedemaker	1 —0
G. D. C. de Leon Sr.	—	L. G. den Houting	0 —1
Mr. S. W. v.d. Meer	—	A. J. de Vos Burchart	0 —1
			4½—5½

NEDERLANDSCHE ROODE KRUIS
Onderafdeeling Curaçao.
Het Bestuur van bovengenoemde onderafdeeling noodigt hierbij belangstellenden uit tot het bijwonen van een plaatselijke wedstrijd in het verleenen van E.H.B.O. op Maandag 29 Mei a.s. (2e Pinksterdag) des n.m. om 1,30 uur in het Gymnastieklokaal van de A.M.S.

JOYERIA SUIZA
W. Weisinger
TELEFOON 1762
Steeds Uw adres voor:
- POLS en ZAKHORLOGES
- GOUDEN en ZILVEREN SIERADEN
- SHEAFFER'S VULPENNEN
- TROUWRINGEN
- CADEAU-ARTIKELEN

Alvorens Uw inkoopen te doen, bezoekt onze zaak in Madurostraat 25.

MORGEN, 27 MEI, HOPEN ONZE GELIEFDE OUDERS
Emanuel V. Lasten
EN
Rebecca V. Davelaar
HUN 30-JARIG ECHTVERENIGING TE HERDENKEN.
Om God te danken zal in de Parochiekerk van de H. Familie om 6.30 uur een H. Mis worden opgedragen.
Hun dankbare kinderen.

DAMES JURKEN
Schitterende collectie. Maten van 14 tot 20 en van 30 tot 46.
Dames en Kinder Hoeden
Amerikaansch fabrikaat. Allerlaatste modellen.
KINDERSCHOEN
Prima kwaliteit.
HEERENPAKKEN „Tropical".
Prijzen vanaf fls. 32,50.
Binnenkort verwachten wij een prachtige zending KINDERJURKEN en JONGENSPAKKEN
bij **Casa Abady** Heerenstraat.

Wanneer Gij op reis gaat, Vraagt inlichtingen bij
S. E. L. MADURO & SONS, INC.
REISBUREAU
Passagebiljetten per vliegtuig, stoomboot en spoor tegen officieele tarieven zonder extra kosten
RESERVEERING HOTEL ACCOMMODATIES
OPSLAG EN VERSCHEPING VAN BAGAGE
INTERNTIONALE EXPEDITEURS
Generale Agenten: Pan American World Airways
Agenten: K.L.M. — Grace Line — Ybarra Lijn — Flota Mercante del Estado — Harrison Line — Alcoa Steamship Co. - Swiss War Transport Office en vele andere.
Kantoor: De Ruyterplein —2 — Telefoon 1200
Na Kantoor uren: No. 1771—1925—2449

BOEKHANDEL
Arnold J. Salas --- Wilhelminaplein 9
BIEDT U AAN
een ruime collectie van de laatst verschenen boeken, w. o. de volgende van Nationale beteekenis:
„THE NETHERLANDS" — Story of a Free People door Hendrik Riemens.
„THE LAND OF WILLIAM OF ORANGE" door Adriaan J. Barnouw.
„WITH A DUTCH ACCENT" door David Cornel de Jong.
Hier volgt een greep uit onze uitgebreide voorraad:

The Robe	Undercover
Halleluja	Der Fuehrer
Razor's Edge	A Guide To The Bedevilled
Blessed Are The Meek	The Educacion of T. C. Mits
The Little Locksmith	George Washington Carver
Victoria Grandolet	Spain
The Outnumbered	How To Read a Book
The Royal Game	How To Think About War and Peace
Breathe Upon These	
Paris Underground	Ten Escape From Tojo
Winter Wheat	The Steep Ascent
Liana	Basic English and its Uses
Now I Lay Me Down To Sleep	U. S. S. R.
	Is Germany Incurable?
A Bell for Adano	The Ten Commandments
Life of Jan Christian Smuts	The Torch From Freedom
What Became of Anna Bolton	My Ten Years In Japan.

Ook bieden wij U aan een uitgebreide sorteering boeken in de FRANSCHE TAAL.
Atlassen — Woordenboeken — Boeken over Schilder- en Beeldhouwkunst — Kookboeken — Modeboeken — Boeken over Sport (Baseball — Basketball — Jiu Jitsu, enz.) BOEKEN OVER SCHAKEN — „Pocketbooks" en ook een groote voorraad van de oude Classieken.
Steeds het allernieuwste op het gebied van Boeken.

De naam Chunking
SPREEKT VOOR ZICH ZELF.

Een Belangrijk Initiatief.

Vorming Nationaal Centrum ter verzameling van Geschiedkundig Materiaal.

Een dezer dagen sprak Zijne Excellentie Gerrit Bolkenstein, Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, voor Radio-Oranje de volgende belangwekkende rede uit over de „Vorming Nationaal Centrum ter verzameling van Geschiedkundig Materiaal".

Ik heb u vanavond mededeeling te doen van een Besluit der Nederlandsche Regering, dat misschien minder voor ons allen nu, dan wel voor de latere geslachten van grote betekenis kan worden. Dit Besluit heeft betrekking op het verzamelen, bewerken en uitgeven van het geschiedkundig materiaal over de huidige historische jaren in ons volksbestaan. Ik meen weer te geven wat velen onder u zullen gevoelen, indien ik zeg, dat de strijd en het lijden van ons volk sinds 10 Mei 1940 een der crisis-perioden vormen in ons bestaan als onafhankelijke natie — een crisis-periode, in betekenis slechts te vergelijken met de jaren in de zestiende eeuw toen ons volk zijn onafhankelijkheid bevocht en grondvestte. Maar hoe slecht en hoe onvolledig zijn wij ingelicht over de Tachtigjarige Oorlog. Hoe pijnlijk doet zich — om slechts één enkel voorbeeld te noemen — het gemis gevoelen van een dagboek van een gewoon burger uit de dagen van beleg en ontzet van Leiden.

De Regering wenst maatregelen te nemen, opdat de buitenwereld en het nageslacht beter ingelicht zullen zijn over de huidige vrijheidsstrijd. Haar staat voor ogen de oprichting van een nationaal centrum, waar al het geschiedkundige materiaal betreffende deze jaren zal worden bijeengebracht, bewerkt en uitgegeven — een centrum, dat bronnenmateriaal en studies zal doen publiceren, in het Nederlands en in de voornaamste andere talen. Ik denk aan een volledige uitgave van o.a. alle Nederlandse ondergrondse bladen, van bescheiden over de geestelijke en materiële voorsteling van ons volk, zowel binnen als buiten het bezette gebied, zowel in Nederland als in de Rijksdelen overzee.

Op de vorm, waarin het verzamelen en bestuderen van dit omvangrijk materiaal het best kan worden georganiseerd, wil de Regering niet vooruitlopen. In opdracht der Regering stel ik mij echter voor, zo spoedig mogelijk na de terugkeer, een werkcommissie van historische en archivarische deskundigen bijeen te roepen, wier taak het zal zijn, op korte termijn bij den Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen een voorstel in te dienen hoe het bedoelde geschiedkundige materiaal volledig en practisch kan worden verzameld. Voor de samenstelling dezer commissie zou het advies kunnen worden ingewonnen van de Koninklijke Academie van Wetenschappen, in haar toekomstige samenstelling.

Velen zullen thans reeds in Nederland bezig zijn met het bijeenbrengen van materiaal, dat voor het nageslacht grote waarde zal hebben. Zij hebben er recht op om, indien zij dit wensen, dit materieel na de bevrijding zelf te beheren. Anderzijds zal het nationale centrum, waarover ik u sprak, wel een volledig overzicht moeten hebben van alles wat, op hun eigen initiatief, door particulieren werd verzameld. Ik hoop echter, dat talloze onder hen zullen inzien, dat hun moeite het best zal worden beloond, indien de vruchten er van op één plaats zijn bijeengebracht.

Daarom richt ik een oproep tot alle luisteraars.

Gij kunt thans reeds helpen om dit historisch onderzoek te maken tot een groot, waarlijk nationaal werk. Geschiedenis kan niet alleen geschreven worden op grond van officiële bescheiden en archiefstukken. Wil het nageslacht ten volle beseffen wat wij als volk in deze jaren hebben doorstaan en zijn te boven gekomen, dan hebben wij juist de eenvoudige stukken nodig — een dagboek, brieven van een arbeider uit Duitsland, een reeks toespraken van een predikant of priester. Eerst als wij er in slagen dit eenvoudige, dagelijkse materieel in overstelpende hoeveelheid bijeen te brengen, eerst dan zal het tafereel van deze vrijheidsstrijd geschilderd kunnen worden in volle diepte en glans. Dat ik diegenen onder u die zich willen wijden aan dit ogenschijnlijk zo weinig betekenende maar voor het nageslacht zo hoogst belangrijke verzamelwerk, met klem de nodige voorzichtigheid en behoedzaamheid op het hart druk, spreekt vanzelf.

Er is in Londen reeds veel materiaal bijeengebracht, maar meer, veel meer hopen wij aan te treffen in Nederland, wanneer het uur der bevrijding slaat. In afwachting daarvan kunt gij thans reeds uw deel bijdragen tot het grote historische monument, dat, zo hoop ik vurig, eens door de beste mannen en vrouwen in ons midden zal worden opgetrokken — den levenden ter herdenking, het nageslacht ter bezieling.

Lenderings Bouw Bedrijf

Santa Rosa 59

Telefoon 1566

Alle Bouwwerken.

WIJ ONTVINGEN.

Lux, Mei-Juni 1944, algemeen tweemaandelijks tijdschrift onder redactie van Pater H. M. Hulsman, O.P., Frater Rigobert, Mevrouw da Costa Gomez-Heiling, Mr. J. J. A. Ellis, Dr. Joh. Hartog en Mr. H. J. M. Hoogeveen, heeft thans een eerste jaargang voltooid en dan moet men zeggen, dat er toch inderdaad veel variatie in de inhoud is. Ter illustratie nemen wij die hier over. Het is een rijk boekdeel van 270 bladzijden geworden:

Algemeen.

Inleiding; Het worde Licht, door Mgr. P. I. Verriet O.P.; Officieren bezint U op de toekomst, door E. C. J. M. van de Laarschot; Bij het verschijnen van Lux; De toekomst van het Caraïbisch gebied, door Pater W. L. de Barbanson O.P.; Bij het Nieuwe Jaar; Geboortebeperking en publieke mening, door Pater fr. M. Möhlmann O.P.; Nederlandse Missionarissen in Colombia.

Erediënst.

De openbare erediënst door Dr. Joh. Hartog; Liturgie of Ritualisme, door Dr. Joh. Hartog; Het brandende braambos, door Pater fr. M. Möhlmann O.P.; De Paasnacht in Oost-Europa, door Dr. Joh. Hartog.

Curaçao.

Geologie van Curaçao, door Dr. J. H. Westermann; P. Phoel, een geschiedschrijver van Curaçao, door M. D. Latour O.P.; De exoneratie van Mgr. Niewindt, door Dr. W. J. Goslinga; Slavenopstand op St. Eustatius, door M. D. Latour O.P.; Mgr. F. Kieckens; Plantenwereld van onze Benedenwindse eilanden, door Dr. J. H. Westermann; Het oude Joodse Kerkhof op Curaçao, door Dr. I. S. Emmanuel; St. Eustatius in 1819, door M. D. Latour O.P.; De toekomst van Curaçao, door door Dr. M. F. da Costa Gomez.

Onderwijs.

Het Mandement der Nederlandse Bisschoppen 1868—1943, Fr. van Tilburg; Schoolstrijd in Nederland, Fr. van Tilburg; Het Katholieke Lager Onderwijs in Nederland, Fr. van Tilburg.

Recht.

Het voormalig gemeentebestuur van het eiland Curaçao, door Dr. W. Ch. de la Try Ellis; Naar de wetgeving van 1869, door Dr. W. Ch. de la Try Ellis; Van de Wees-Onbeheerde en desolate Boedelkamer naar de N.V. De Curaçaose Hypotheekbank, door Dr. W. Ch. de la Try Ellis.

Historie.

Het Pausdom in de Geschiedenis; Dr. Herman Schaepman 1844 — 1944.

Litteratuur.

Gebed van den Zonderling, door J. Smeulders; De Harpspeler, door Antoon Coolen.

Gedichten.

Fiat Lux, door G. Gezelle; De oude moeder, door L. T.; Kerkgang, door H. A. J. Gijzen; Vrede, door G. A. Alers; Vluchtelingen, door Mathias Kemp; Ik zal het doen, door G. E. Alers; Lichtmis, door K. Verstommen; Sieraad voor as, door G. E. Alers, Aanpassing, door Mathias Kemp; Gekwetst en moegebeden, door G. Gezelle; Zo ellendig zijn, door G. Gezelle; Jesu, door G. Gezelle; Drank, door G. Gezelle; Regina Pacis, door Martin Bruyns; Levensgang, door Mathias Kemp; Pinksteren, door Martin Bruyns.

De oude Curaçaose historie wordt vastgelegd door Dr. W. C. de la Try Ellis, door de wording van N.V. Curaçaose Hypotheekbank schrijft, en door Pater M.D. Latour O.P., die over St. Eustatius in 1819 schrijft, waarbij hij op blz. 240 een vergissing begaat door het aantal Katholieken van St. Eustatius van 375 in 1937 tot 762 in 1941 te laten stijgen. Vermoedelijk zijn deze cijfers ontleend aan een vroegere opgave in de Amigoe, die toen Saba en St. Eustatius verwarde en die later herstelde, hetgeen mogelijk aan Pater Latour is ontgaan. Eind 1942 woonden er op Saba 773 katholi en op St. Eustatius 309. Schrijven deze beiden dus over het verleden de daarentegen schets Dr. M.F. da Costa Gomez in plaats van het verleden de toekomst van Curaçao, op welk artikel door Mr. E. M. Elias nog een commentaar gegeven wordt gevolgd door de uitspraak van H. Arsenius „Ik heb dikwijls berouw gehad iets gezegd te hebben......" De Fraters van Tilburg vervolgen hun stuk over het katholiek lager onderwijs, in welk verband wij nog zouden willen attenderen op het Steunfonds Katholiek Nederland, dat beoogt op Curaçao gelden te vergaren wat er in katholiek Nederland vernield werd wederom op te bouwen.

Georges Goyau behandelt een zeer interessant onderwerp: Paus Gregorius als grondeigenaar, waarin gezegd wordt hoe de uitgebreide bezittingen der kerk geen voorwerpen van luxe waren, maar onderdelen van een sociaal orgaan. Er was toentertijd een economische band tussen deze gronden en de mensen en niet zoals tegenwoordig slechts een wettelijke band. De keizers van Byzantium hadden het vooral gemunt op het dogma, en de Lombardijnse veroveraars op de bezittingen van den Paus. Door kunstig daartussen te balanceren leerde het Pausdom wat de oudste dynastieën nog niet kennen: diplomatie. Weten te geven om te kunnen nemen, maar steeds met handhaving van eigen onwrikbare principes. Een artikel van Pater José Peerboom draagt de saaie kop van „Nederlandse Missionarissen", maar het is een van de aardigste en actueelste stukken uit het nummer.

Voor de tweede jaargang kan men slechts wensen: elke maand of veertien dagen.

Kerkberichten.

Week van 28 Mei t/m 3 Juni.
Zo. Hoogfeest van Pinksteren.
De gelovigen worden dringend verzocht om zoveel mogelijk 's morgens na de H. Mis of 's middags te komen biechten.

CATHEDRALE ST. ANNA-KERK. Otrabanda.
Pastoor: M. J. v.d. Elsen O.P., tel. 1507.

Zondag:
5.30 H. Mis.
7.30 Kindermis.
9.— Pontificale Hoogmis.
19.— Lof.

Weekdagen:
Ma., eerste Mis om 6 uur, kindermis om 7 uur en om 8.30 uur gezongen H. Mis.
Di. en **Wo.** om 19 uur Meimaand oefening.
Do.: 7 Congregatie voor de meisjes.
Vr.: 6 uur gezongen H. Mis.
19.— Lof.
6.— en 6.30 H. Mis.
Iedere avond om 19 uur Rozenhoedje.
Biechten: 's morgens na de H. Mis, op verzoek en na 16 uur.

H. ROZENKRANSKERK, Pietermaai.
Pastoor: C. v.d. Looy, O.P., tel. 2170.
spreekuren: 8 uur en 19.45 uur.

Zondag:
5.30 H. Mis.
7.— H. Mis.
8.— Kindermis.
9.— Hoogmis
19.— Lof

Weekdagen:
5.30 H. Mis (beh. Za.).
6.— en 6.30 H. Mis.
Di.: 6.45 Congregatie voor de meisjes.
Wo.: 19 uur plechtige opening van de Juni-maand.
Vr.: 6.— Gezongen H. Mis voor de vrede
Za.: 6.—, 6.30 en 7 H. Missen
Iedere dag om 19 uur Rozenhoedje voor de vrede.
Biechten: Na de H. Mis, Zaterdag tussen 16 en 18 uur, en 's avonds na Rozenhoedje.

H. FAMILIE-KERK, San Mateo.
Pastoor: Th. Exler O.P. tel. 2413.
Iedere 2e en 4e Zondag van de maand Predicatie in het Nederlands.

Zondag:
5.— H.Mis.
6.15 H. Communie uitreiken.
6.30 H. Mis.
7.45 Kindermis.
9.— Hoogmis.
19.— Lof

Weekdagen:
6.— en 6.30 H. Mis.
Ma. H. Missen om 6.30 uur en om 7 uur gezongen H. Mis met zegen van het Allerheiligste.
Wo.: Plechtige opening van de Juni-maand om 19 uur.
Do.: 7.— Congregatie voor de meisjes.
Vr.: 6.30 gezongen H. Mis met zegen van het Allerheiligste voor de congreganisten.
Biechten: na Lof. Zaterdag de gehele dag.

KERK O.L.V. VAN DE BERG CARMEL, Groot Kwartier.
Pastoor P. Elie O.P., tel. 1967.
spreekuur: 8 — 10 uur, Zon-, feest- en weekdagen.

Zondag:
5.— H.Mis.
7.— Kindermis.
8.30 Gezongen Hoogmis door het Nederlands Mannenkoor „Laus Deo et Mariae" bij gelegenheid van het 5-jarig bestaan van het Koor. Gezongen zal worden de Mis van Kuipers in honorem „Jeanne d'arc".
17.— Lof.
Weekdagen: 6.30 H. Mis (behalve Zaterdag).
Vr.: 6.30 gezongen H. Mis.
Za.: 7.— Kindermis
Biechten: elke dag na H. Mis en Zaterdagmiddag.

KERK VAN HET H. HART, Janwé.
Pastoor A. C. de Valk O.P., tel. 2365, spreekuur: 7 — 9 uur behalve Zondag.

Zondag:
5.30 H. Mis.
8.30 Hoogmis.
19.— Lof, waaronder het beeld van de H. Filomena zal worden gewijd. Preek te houden door Pastoor P. Pius Paanakker O.P.
Weekdagen: 6.30 H. Mis (behalve Zaterdag).
Vr.: 6.30 gezongen H. Mis.
Za.: 7.— Kindermis
Biechten: elke dag na H. Mis tot 9 uur. **Za.** van 16 tot 18 uur.

H. TERESIA-KERK, Juicio.
Pastoor H. Penninx O.P. tel. 1367
spreekuur 7 — 9 uur (behalve Zondag).

Zondag:
5.— H.Mis.
8.— Hoogmis
19.— Lof
Weekdagen: 6.30 H. Mis (behalve Zaterdag).
Vr.: 6.30 gezongen H. Mis.
Za.: 7.— Kindermis
Biechten: 's morgens na H. Mis tot 8 uur; Zaterdag van 16 — 19 uur.

KAPEL ST. MARTINUS-GESTICHT.
Zo.: 7.— H. Mis; 16 — Lof.
Weekd. 6.— H. Mis.
Di.: 16.— Lof.
Do.: 17 tot 18 uur Aanbidding voor de vrede.

KERK H. FRANCISCUS VAN ASSISIË, Oranjestad — Aruba.
Pastoor Th. Bartel O.P., tel. 34; spreekuren: alle weekdagen van 7.15 — 8.15 uur, alsmede om 10 uur en om 18.30 behalve 's Zaterdags.

Zondag:
5.30 H. Mis.
7.30 Kindermis.
8.45 Hoogmis.
8.30 Lof.

DEPARTEMENT LANDBOUW, VEETEELT en VISSCHERIJ.

Aan het publiek wordt bekend gemaakt, dat:
Op Zaterdag 27 Mei a.s. de Vleesch- en Groentenhallen opengesteld zullen worden tot 4 n.m;
Op Zondag 28 Mei a.s. (1ste. Pinksterdag) den geheelen dag gesloten zullen zijn;
Op Maandag 29 Mei a.s. (2de Pinksterdag) tot 10 v.m. opengesteld zullen worden.

De Directeur L.V.V.

2—2

„BARGAIN"

BRUCE'S TOMATO JUICE
Fls. 2.50
CARTON OF 24-6 oz. tins
WIMCO — CURACAO
Madurostraat No.11 - 13

Une Révolution à Curaçao.

3

SCÈNE V.

Les mêmes, Pétroline, Fanchette.

Mme. Pétroline, chargée d'un paquet de linge:

Ah, monsieur...... Lebeau...... ne...... soyez...... pas...... surpris, ... si je...... suis en retard, dites au contraire que je suis bien courageuse...... ah, c'est horrible (elle pleure) hi...... hi...... hi...... hi......

Brisetout:

Se bat-on à Otrabanda, madame?

Fanchette, se couvrant les yeux avec le tablier:

On se bat...... hi...... hi...... hi...... dans la grande rue, hi...... hi...... hi......

Lebeau, à Brisetout:

Ils ont réussi (à Pétroline et Fanchette). Pourquoi vous désoler? Vos larmes ne tariront pas le sang qui coule, que diable. Le chagrin n'a fait aucun bien à autrui et creuse des rides à soi-même.

Mme. Pétroline:

Depuis hier que les Agents du gouvernement nous ont assurés qu'il aurait aujourd'hui une grande révolution, personne n'ose plus sortir. Nos hommes qui ne pensaient pas, mais pas du tout à cela, sont exaspérés.

Lebeau:

Les hommes au pouvoir, en général, pour s'y maintenir ne reculent, comme Néron et Napoléon III devant aucun crime.

Brisetout:

Les misérables.

Lebeau, à Pétroline.

Est-ce avec des pierres, des bâtons, des armes à feu que l'on se bat?

Mme. Pétroline:

Au moment ou Fanchette et moi traversions la grande rue, nous avons vue des hommes courir et la nous a fait fuir.

Fanchette:

Un homme qui en revenait nous a dit en passant: Il y a déjà un mort, les autres combattants continuent avec acharnement.

(On entend un coup de canon).

Mme. Pétroline:

Entendez vous gronder le canon? Mon Dieu, mon Dieu, ayez pitié de nous.

Fanchette, regardant par la fenêtre:

Voyez donc ce rassemblement à Scharlô.

Lebeau, regardant avec sa lunette:

Que des hommes, des femmes courant vers ce point de toutes les directions; je crois que le carnarge va commencer.

Brisetout, se levant vivement, renverse la table de toilette et tout se brise:

Des frais.

Lebeau:

Ce n'est rien.

Brisetout:

C'est que je ne me sens plus, mes nerfs se gouflent (à Lebeau). Versez moi encore un verre de cognac après j'irai voir ce qui passe.

Lebeau:

Très volontiers, mon ami, mais comme le nom que tu portes t'est justement donné, je t'accompagnerai pour te maintenir dans le calme. Il faut laisser faire la révolution par ceux qui l'ont créée.

Brisetout:

Eh bien, partons.

Lebeau, à Mme. Pétroline:

Attendez notre retour.

Mme. Pétroline:

Oh, je ne suis pas si folle pour aller m'exposer aux balles.

(Brisetout et Lebeau sortent.)

Brisetout, à Lebeau sur le seuil de la porte:

Vous oubliez vos armes.

Lebeau:

Brisetout, nous sommes des hommes du peuple, et quoiqu'on en dise, ce peuple est le calme personnifié (Ils disparaisent).

SCÈNE VI.

Mme. Pétroline, Fanchette, elles pleurent.

Fanchette, s'essuyant vivement les yeux:

C'est bête ça, de pleurer, qu'ils exterminent tous si ça leur plait; quand à moi je suivrai le conseil de Monsieur, (à Pétroline) Pétroline.

Mme. Pétroline:

Que veux-tu, Fanchette?

Fanchette:

Si nous mangions un morceau et buvions un coup, en attendant leur retour?

Mme. Pétroline:

Oui ma bonne Fanchon, pour nous donner du courage (elle s'approche de la fenêtre). L'on n'entend plus le canon, mais quelque fois le silence est pire que les canonnades et les fusillades.

Fanchette, posant un poulet sur la table:

Allons, Pétroline, ne pleurnichons plus, c'est de la bêtise.

Mme. Pétroline, s'asseyant à table:

Ça t'est bien facile de dire à toi qui n'a pas de mari.

Fanchette, versant à boire:

Pensez-vous...... buvez ce verre de vin blanc...... que votre mari se batte?

Mme. Pétroline:

Ce n'est précisement pour mon mari (elle boit)...... ce vin est excellent...... que je suis tant en peine.

Fanchette:

Et pour qui donc?...... Servez vous une aile de ce poulet que j'ai acheté à l'insu de mon maître

Mme. Pétroline, s'en servant:

Tu est trop curieuse, (Elle boit)...... ce vin va me soûler (A Fanchette). Et toi n'as tu personne qui t'intéresse à Curaçao?

Fanchette, versant à boire:

J'avais quelqu'un, mais il est parti pour Costa Rica et à son retour, s'il a quelque sous d'économies, nous nous marierons...... vous me mangez pas Pétroline, prenez encore cette patte qui reste.

Mme. Pétroline:

Non, je te remercie, j'ai bien mangé.

Fanchette:

Alors emportez-la à votre mari.

Mme. Pétroline:

Oui, c'est une excellente idée. Donnez moi du papier pour l'envelopper.

Fanchette, se lève et va chercher:

Je n'en trouve pas, ma chère.

Mme. Pétroline, montrant du doigt la commode:

Et ceux qui sont là dessus?

Fanchette:

C'est le journal l'Onpartijdige.

Mme. Pétroline:

Eh, bien, donne le moi, tout le monde dit qu'il n'est bon qu'à cela.

Fanchette, le remettant:

Voilà.

Mme. Pétroline, approchant le journal du nez, le jette loin:

Il sent le pétrole!

Fanchette:

Il ne l'a pourtant pas touché. (allant ouvrir un tiroir prend une feuille de papier à lettre). Enveloppez-la avec cette feuille, Pétroline l'enveloppe et le met dans sa poche.

Mme. Pétroline:

Le vin blanc m'a un peu étourdie.

Fanchette:

Cela vous passera. Aidez-moi à débarrasser la table pour qu'ils ne voient rien, s'ils reviennent.

Mme. Pétroline:

Ils s'en apercevront à ma figure qui est aussi rouge que mon fichu.

Fanchette:

Ils l'attribueront à l'effet que vous a produit la révolution.

Mme. Pétroline, allant ouvrir la porte:

Je crois que les voici de retour. (On entend Lebeau et Brisetout qui montent l'escalier en riant).

SCÈNE VII.

Les mêmes, Lebeau, Brisetout.

Brisetout, riant:

Ah, mesdames, tremblez de tous les révolutionnaires il n'en reste qu'un qui est à l'agonie, ha...... ha...... ha......

Mme. Pétroline et Fanchette, ensemble:

Mon Dieu, Saint Joseph, que nous dites-vous? Pouvez-vous en rire?

Brisetout: riant:

J'en ris tellement que je ne puis plus parler.

Mme. Pétroline:

Eh bien, vous n'avez pas de coeur. Vous êtes comme Lambert, bon à conduire à Charanton ou à Blaauw.

Fanchette, à Lebeau:

Vous monsieur qui êtes un savant et par conséquent plus grave plus retenu que cet homme, racontez-nous ce que vous avez vu.

Mme. Pétroline, joignant les mains:

De grâce, monsieur, hâtez-vous, nous sommes dans des trances mortelles.

Lebeau, prend une grosse prise:

Selon vos indications nous nous sommes rendus à Otrabanda. Dans la crainte de recevoir quelque coup de fusil nous avons passé par les petites rues. En débouchant dans la grande rue, à l'hauteur de la succursale de la Triada, nous avons vu un peu plus loin un rassemblement. Comme tout annonçait que le combat était fini, nous avons pensé que ces hommes, ces femmes, regardaient des blessés ou des cadavres. Nous nous sommes approchés. Grace à ma corpulence, j'ai pu sans peine, voir ce qui excitait tant la curiosité. Il y avait des morts et un blessé.

Mme. Pétroline et Fanchette, ensemble:

Sainte Mère de Dieu!

Lebeau, essuyant sa barbe:

C'était purement et simplement deux coqs morts et un près de mourir. Le combat qui vous avait tant effrayées était un combat de coqs. Un avait été tué dès le début, c'est celui dont le ponchero vous a parlé et que vous avez cru un homme. Les deux autres ont continué la lutte.

Fanchette:

Et à Scharloo?

Lebeau:

Lorsque nous y sommes arrivés, le rassemblement était dispersé, mais nous avons su que c'était quelques messieurs qui faisaient battre deux chiens. Voilà mesdames toute la révolution du 24 novembre 1872. L'histoire lui conserve une page, et nos petits enfants la liront avec orgueil.

Mme. Pétroline, essuyant la sueur de son front, avec la bas de sa robe:

Mais alors, pourquoi a-t-on tiré le canon? Parmi les coqs y-a-t-il des artilleurs capables de charger une pièce de 24?

Chez les chiens en trouvez-vous d'assez fort pour trainier le chariot et le canon de poids de de mille kilogrammes?

Fanchette:

Ils ne veulent pas nous effrayer

Brisetout, riant:

C'était ha...... ha...... ha...... hi...... hi...... hi...... ho...... ho...... ho...... hi...... C'était le coup...... hi...... hi...... hi...... de midi...... hi...... hi...... hi...... du fort Nassau ho...... ho...... ho......

Mme. Pétroline, riant:

Avons-nous été simples de ne pas penser à cela!

Fanchette, à Lebeau:

Avez-vous su si Pietermaai était tranquille?

Lebeau: offrant une prise à Pétroline:

Nous n'avons pas poussé nos pas plus loin, pour nous hâter de venir vous rassurer.

Fanchette, clignant de l'oeil à Pétroline:

Merci, vous avez bien fait, car durant votre absence, Madame, et moi n'avons fait que nous lamenter, que sangloter.

Mme. Pétroline:

Il n'y aurait rien d'étonnant qu'à Pietermaai où habite notre père, le point de mire du Gouvernement, l'auteur principal de l'insurrection d'après ses ennemis, le martyr du 24 novembre 1871; la police ait commencé les troubles, afin d'en venir à leur fin, et qu'une balle ait rendu orphelin le peuple de Curaçao.

Brisetout:

J'aime cet homme, non seulement pour ses talents, mais encore pour le mal qu'on lui fait à cause de son intégrité, de sa probité, reconnue même par ses ennemis.

Lebeau:

Quelques employés, fonctionnaires, négociants de cette ville par leur position ne peuvent se déclarer ouvertement ses amis, mais croyez bien que dans leur coeur ils respectent, ils admirent l'homme persécuté. Si l'on continue les persécutions, ces gens aussi finiront, comme tous les coeurs sérieux et honnêtes de Curaçao, de lui donner leur adhésion.

Brisetout:

Oh, puissent-ils s'y resoudre bientôt (Lajoie, montant l'escalier, appelle: Lebeau).

Brisetout:

Ah, voici notre ami Lajoie qui nous donnera des nouvelles de Pietermaai.

Wordt vervolgd.